

dones de la Selva, coordinat per Narcís Figueras i Joan Llinàs, amb molts col·laboradors, editat pel Consell Comarcal de la Selva i assessorat tècnicament des del Centre d'Estudis Selvatans. Hi surten 829 personatges ressenyats per ordre alfabètic del primer cognom, dels quals no n'hi ha cap de viu —aquesta era la condició per limitar l'obra—. El llibre apareix enriquit amb moltes fotografies de les persones esmentades o d'alguna obra seva.

Quasi simultàniament, la concessionària d'autopistes Abertis ha patrocinat el llibre *Personatges il·lustres del Gironès i la Selva*, que és un bon complement de l'anterior perquè, en aquest cas, s'admeten figures actuals. La part selvatana inclou 88 personalitats, biografiades cadascuna per un historiador diferent, classificades de forma alfabè-

tica per pobles, amb unes paraules de l'alcalde respectiu al davant.

Història de santuaris | L'interès per la història a Lloret s'ha volgut fer extensiva als infants, i l'Obreria de Santa Cristina acaba de treure *El conte de Santa Cristina*, dedicat al santuari i als seus personatges, escrit per Cristina Cabañas i il·lustrat, amb la gràcia que li és habitual, per Pilarín Bayés.

L'Obreria del Vilar de Blanes, pel seu costat, ha acabat les celebracions del mil·lenari de la troballa de la imatge i, com a fermall d'or, ha publicat un llibre d'unes dues-centes pàgines, amb gran profusió de fotografia, però també amb textos interessants, titulat *El Vilar, una devoció mil·lenària*, que recull la crònica dels diversos esdeveniments al llarg de l'any i que es deu, sobretot, al jove historiador Aitor Roger.

Calendari | Finalment, hem de ressenyar una publicació més insòlita però d'un gran interès i predicament popular. La Peña Xino-Xano, de Lloret de Mar, ha tret, per vigèsima vegada, el seu *Calendari* singular, en què, a més dels mesos i dies, s'inclouen fotografies excepcionals, activitats i festes a tenir en compte, anècdotes i llegendes casolanes, acudits, expressions lloretenques, receptes, recomanacions i altres continguts que el fan únic i entranyable. De la primera edició (1993) se'n van tirar 700 exemplars. De la d'enguany, se n'han editat 1.800, i ja estan exhaurits.

LA Cerdanya

sandra adam

El xalet dels anglesos | La darrera notícia que ha sorprès el poble i els historiadors de Puigcerdà ha estat l'aparició del llibre de Jordi Finestres *El xalet de Puigcerdà*. Finestres deixa perplexos els habitants de la capital cerdana en afirmar que a Puigcerdà va existir un centre de nens refugiats de la Guerra Civil espanyola. Resulta que John Langdon-Davies, periodista i corresponent de guerra, va impulsar la primera xarxa d'apadrinament del món que encara avui funciona: Plan. Aquesta ONG lluita pel respecte dels drets de la infància, i durant la Guerra Civil espanyola va recollir nens desemparats per donar-los una estabilitat lluny de les bombes i dels trets. En aquest cas, alguns nens d'arreu del territori espanyol eren portats fins a Puigcerdà en camioneta o en tren. Un cop aquí, Plan procurava trobar-los padrins.

Langdon-Davies fou el capdavanter d'aquesta tasca, però també altres anglesos, americans i australians contribuïren a donar una millor vida a aquests infants. A més, difonien el conflicte existent a Espanya als seus països d'origen. Per això, la sensibilitat dels pobles anglòfons va anar creixent i va promoure una nova forma de caritat com era l'apadrinament de nens a distància. Abonant una quan-

>> *El xalet de Puigcerdà, antic centre de nens refugiats durant la Guerra Civil.*

Dos llibres dedicats a glossar la personalitat de gent selvatana.

titat podies pagar la manutenció d'un infant víctima de la guerra. Moltes personalitats públiques s'hi van afegir, entre elles estrelles de Hollywood o la mateixa Eleanor Roosevelt, aleshores primera dama dels Estats Units.

Malgrat que Finestres no situa exactament la finca, cal dir que avui en dia és una casa restaurada i dividida en diferents apartaments. No obstant això, a l'exterior conserva l'essència d'aquella casa que va fer construir prop de l'estany el Dr. Munné a finals del segle XIX en el marc de l'estiueig a Puigcerdà.

Cultura a l'aire lliure | Després de trenta anys de l'adquisició de l'edifici conventual de les carmelites descalces per part de l'Ajuntament de Puigcerdà i de la decisió d'emplaçar-hi el Museu Cerdà, sembla que a poc a poc es va consolidant un projecte d'espai cultural públic. En aquest cas, em refereixo a la millora del pati del convent que s'ha fet darrerament i que aquesta primavera es podrà començar a utilitzar. Des de fa anys aquest pati ha estat un cúmul de males herbes i de diferents peces abandonades a les inclemències del temps, però de cop i volta trobem un pati endreçat, net, polit i amb una certa organització d'escenari antic. És inevitable imaginar-se sessions de poesia a l'aire lliure, nits de cinema a la fresca o un concert sota la llum de la lluna. La veritat és que l'escenari té el millor teló de fons que pot existir: les vistes sobre la vall cerdana.

EL RIPOLLÈS

ramon alabau

Recordatori color sèpia | En acabar l'any, solem recordar els esdeveniments viscuts, però hi ha empremtes que no perviuen ni fins la primavera següent, petges que es fonen com la neu de l'hivern que fineix. Cronos és implacable. Tot fullejant *El Ripollès* del passat em deturo el 1962. La vida fa cinquanta anys oferia peculiaritats que el temps ha anorreat. On rauen els sopars de quintos quan el servei militar era obligatori, o les capbussades a l'estiu a can Volant o al gorg dels Estudiants? Quantes activitats vigents aleshores han resultat obsoletes! Les tantes d'exercicis espirituals dedicades als futurs soldats, els actes per celebrar l'alliberament del 1939, les activitats programades per la Delegació de la Joventut i presidides pel *Jefe Local del Movimiento*, l'exposició de nines de les *Hijas de María* o la commemoració de la mort de José Antonio Primo de Rivera. Hi havia fets tan incongruents com fer esclatar els focs artificials de la Festa Major des del campanar del monestir, mentre que el milió de pessetes recaptat a la comarca per ajudar els damnificats de les inundacions del Vallès confirma un esperit de solidaritat.

Els ripollesos d'aleshores es preocupaven per l'estat de la portalada i

s'il·lusionaven amb la propera inauguració de la Casa de Cultura o la proposta de creació d'un nou ambulatori. Qui recorda avui dia la dialèctica ciutadana sobre el pla d'abastament d'aigües per solucionar un problema endèmic? Queda cap ressò de l'enrenou aixecat amb el rodatge de *Las hijas del Cid*, en la qual molts vilatans van participar?

Tanmateix, hi ha aspectes de la realitat que no canvien. A la portada d'*El Ripollès* es podia llegir a l'inici del curs escolar: «*Los colegiales estudian más con miras a los exámenes que con el deseo de su propia formación. Tampoco eximiremos de culpa a los padres. A esos que creen a sus hijos más que al maestro... Que los padres no se sientan ajenos al colegio. Si éste debe ser una continuación del hogar, también el hogar debe ser una prolongación de la escuela*».

I parlant de crisi, no podríem signar avui mateix el paràgraf següent? «*En el umbral de una nueva era, no podemos dejar de hacer inventario de cuanto se ha venido abajo con toda facilidad: pilares de la ciencia que parecían sólidos, estructuras económicas que pudieron calificarse de infalibles, tinglados oligárquicos levantados para aguantar un milenio... Hasta que tengamos plena conciencia de que el porvenir ciudadano está clamando un empujón extraordinario y nos pongamos manos a la obra, no lograremos salir del bache... Parece que vivimos impregnados de una filosofía de la angustia*».

>> Capçalera d'*El Ripollès* de 1962 i diversos fotogrames de la pel·lícula *La hijas del Cid* de Miguel Iglesias (1962), rodada a Ripoll i a Sant Joan de les Abadesses, en la qual molts vilatans van participar.

